

ærede 1ste Medlem for Odense Amt (Marott) et Ændringsforslag, som skulde udtrykke Partiets Opfattelse. Dette Forslag angik en Ordning, som han som Medlem af en tidligere Kommission, der var nedsat om dette Spørgsmaal, var gaaet med til som Udtryk for sin Mening i Sagen, og denne Ordning gik kort og godt ud paa, at man for Majoratsgodsernes Vedkommende ingen Jord forlangte, men kun forlangte 1 pCt. Grundskat samt en Arveafgift ved hvert Ejerskifte, foruden den almindelige Arveafgift. Det var altsaa en Ydelse, der for Majoratsbesidderne var langt ringere end det, som forlanges i det foreliggende Lovforslag. Jeg er derfor noget forbavset over, at man nu fra Socialdemokraternes og det ærede Medlems Side mener, at man yderligere bør udsætte Sagen; og finder, at Godsejerne giver altfor lidt. Selv om man ved det Forslag til en Ordning, som jeg har skitseret, tog sine Forbehold, kan det ærede Medlem dog ikke fragaa, at han for ganske faa Aar siden som Kommissionsmedlem mente, at den Ordning, der den Gang var Tale om, var en rimelig og for Samfundet tilstrækkelig fyldestgørende Løsning af Spørgsmaalet.

Jeg tror derfor, at som Lovforslaget nu foreligger, er det et Forslag, der gør Ret og Skel til begge Sider med Hensyn til de to Parter, der er interesserede i denne Sag. Jeg er vis paa, at den Hjælp, man fra Samfundets Side modtager i Retning af Jord og Penge, er, naar man faar den nu, en værdifuld Hjælp paa de Omraader, jeg før har omtalt, og jeg er ogsaa vis paa, at overfor Lensbesidderne kan man paastaa, at der er taget et rimeligt Hensyn til deres Interesser ved Afgørelsen af dette Spørgsmaal, og at det, der forlanges, er et berettiget Vederlag til Staten for den særlige Begunstigelse, som Besidderne har haft i dansk Lovgivning.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor meget man i saa Henseende kan forlange, hvilke berettigede Krav man kan stille overfor de paagældende, som denne Lov gaar ud over, vil jeg kun anføre, at jeg ikke kan gaa med til den Betragtning, at man skulde have fuld Ret til at inddrage til Staten alle de Godser, hvorpaa der hviler Hjemfaldsret. Det vilde være

en efter min Mening urimelig Uret overfor disse Slægter og overfor disse Besiddere. Jeg kan heller ikke finde det berettiget, at fordi der er Majoratsbaand paa et Gods, kunde Staten nu af Besidderne forlange 50 pCt. af Jorden gratis og 50 pCt. af Formuerne. I Sammenligning med den Maade, hvorpaa Staten stiller sig overfor andre Ejendomsbesiddere i Danmark, synes jeg, det vilde være et uberettiget Krav at stille overfor disse enkelte Borgere. Jeg kan ikke rigtig finde, at det er berettiget, at alle andre Godsejere, som sidder med samme eller lignende Værdier i Jord eller Penge, og hvis sociale Stilling har den samme spærrende Indflydelse paa Udviklingen, idet de ligesom Lensbesidderne raader over Samfundsværdier, som andre kræver og længes efter, ved en Lovgivning som denne skulde gaa ganske fri, medens Ejendomsbesiddere af en bestemt Art skal yde urimelig meget.

Tager man dette Forhold reelt op, forekommer det mig, at det foreliggende Lovforslag løser Spørgsmaalet paa en til begge Sider tilfredsstillende Maade. Skulde man mene, at de Jordarealer, som herved vinder, er for lidt til at tilfredsstille Efter-spørgselen efter Jord og egne Hjem i Danmark, hvad jeg tror er rigtigt, saa finder jeg, at det er langt rigtigere og langt retfærdigere, at man da gennemfører en Ekspropriationslov, som gør det muligt, at Statsmagten kan forlange Jordarealer til fremtidige Hjem paa dansk Bondejord, efter ligelige Regler for alle de store Ejendomsbesiddere i Danmark; det vilde være en ganske urimelig Maade at lade det alene gaa ud over enkelte af disse Jorddrotter. Vi har jo mange store Jordejendomsbesiddere i Danmark, Godsejere, der ligger inde med større Arealer, end adskillige af de Besiddere, der her er Tale om, har.

Disse Bemærkninger har jeg gjort, fordi det forekommer mig, at man bør forstaa, at dette Lovforslag maa betragtes som en Nødhjælp i en kritisk Situation; Lovforslaget gennemføres for at gøre det muligt at faa Værdier til Brug til Afhjælpning af denne Tilstand uden at krænke nogen berettiget Interesse.

Dernæst en Bemærkning til de Udtalelser, der blev fremsat af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds